№ 48.

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 27. GRUDNIA 1796 R. WE WTOREK.

Z Wiednia 17. Grudnia.

Gazeta dworſka zawiera w sobie naſtępuiące od woyſk naszych doniesienia.

Od armii przy Kehl.

Arcy-Xże *Karol* donosi z głowney kwatery w *Offenburg*, że nieprzyiaciel d. 22. zeszłego Mca ze świtem dnia bardzo żywą z *Kehl* uczynił wycieczke, opanował kilka redut i wioſkę *Sundheim*. Woyſka nasze ſtoiące w rezerwie natychmiaſt wyruszyły i nieprzyiaciel po mocney kanonadzie i po znaczney z obydwoch ſtron ſtracie nazad do twierdzy cofnął się. (O szczegołach tey akcyi dawniey iuż namieniliśmy.)

Od armii przy Huningen.

D. 28. zeszłego Mca artyllerya nasza zburzyła moſt łączący fortyfikacye przed moſtowe z miaſtem. Xże *Fürstemberg* chciał z tego korzyſtać przed naprawą moſtu i przypuścił szturm do rzeczonych fortyfikacyi d. 30. Znaydowało się w nich garnizonu 4,000 ludzi. Regimenta *Ferdynanda* i *Bendera* zabrały iuż były ieden szaniec, zagwoździły 2 haubice i 3 armaty. Lecz regiment *Wenkheima* z inney ſtrony attakuiący ſtraciwszy Połkownika swego *Nesslinger*, zaczął się mięszać i cofać. Wspomnione więc wyżey dwa regimenta na ſtraszny także kartaczowy ogień wyſtawione, nie mogły bez poparcia dłużey utrzymać się i opuściły opanowany szaniec.

Od armii we Włoszech.

Nic od niey ieszcze decyduiącego doniejść nie można. Przykra pora roku, śnieg ktory tameczne okrył gory, i znaczne posiłki, ktore nieprzyiaciel ze wszyſtkich ſtron ściągnął, poſtawiły go w ſtanie mocnego z przewyższaiącemi siłami oparcia się korpusom Generałow *Quosdanovich* i *Davidovich* i przeszkodzenia po krwawych bitwach złączeniu się ich nad *Adygą*. Dla dania spoczynku woyſkom, *Quosdanovich* z korpusem swym ſtanął przy *Bassano*, a *Davidovich* przy *Alla*, gdzie granice Tyrolu okrywaiąc i znaymnieyszey korzyſtaiąc okoliczności, będą się ſtarały wspierać *Mantue*.

Liſt ieden prywatny naſtępuiące o tey armii donosi szczegoły:

Od d. 16 do 25 Liſtopada nic znacznego między woyſkami Generałow *Alvinzy* i *Buonaparte* nie naſtąpiło. Wypadek nieszczęśliwy krwawey bitwy ſtoczoney d. 16 wiemy teraz, że nayszczegolniey przypisać należy zbuntowaniu się 800 Francuzkich niewolnikow, posłanych pod słabym konwoiem w tył armii naszey. Ci bowiem ubiwszy eſkorte, wpadli na tylną ſtraż naszą i poſtrach rzucili między Kroatow rozumieiących, że woyſka *Buonaparty* z tyłu ich napadaią. Nieprzyiaciel korzyſtał z tey okoliczności i bitwa maiąca roſtrzygnąć los *Mantui* na iego ſtronę pomyślnie wypadła. Generał *Alvinzy* musiał się cofnąć dla utrzymania kommunikacyi z korpusem Generała *Davidovich*.

D. 11. t. m. Seym Węgierſki zakoń-

czył swe sessye, po ułożonym wprzody planie do rownego na wszystkie komitaty rozkładu dobrowolnych ofiar. Za zasadę do repartycyi rekrutow wzięto ludność kraiu. — Dnia wzwyż wyrażonego przed samym południem Krol JMć Kapelusz z piorem (podług zwyczaiu) na głowie maiąc zasiadł na tronie. Po prawey stronie tronu stał Biskup *Keglevich* z krzyżem, a po lewey Wielki Koniuszy z gołym mieczem. Obok tronu stał kanclerz Krolestwa i przywitał Krola, ktory oddawszy Arcy-Xciu Palatynowi sankcyonowane przez siebie ustawy, tak do stanow w języku łacińskim przemowił.

„ Znaywiększym ukontentowaniem widzę, że seym zwołany dla zabezpieczenia kochaney oyczyzny, iuż się ukończył. Przekonany iestem, że stany w tym tylko celu chwalebne złożyły ofiary i nie wątpię, że tak one iak i inni wierni kraiu obywatele, gdy tego potrzeba wyciągać będzie, rowneyże zawsze chęci okażą dowody. Ktokolwiek dobrze sądzi o rzeczach, przeświadczy się, że lepiey iest dać część maiątku dla obrony kraiu, iak wystawić go na niebezpieczeństwo całkiey straty. Wiem, że nie ieden może, zechce tu przystosować przysłowie, iż *Hannibal* ieszcze przed bramami nie iest, iż ieszcze u sąsiada nie gore, lecz przykład Włoch powinien nas od tego odwieść mniemania, a kto swego zdania iest niewolnikiem, tego i mocnieysze nie wzruszą powody. — Oddaię teraz W. Xcey Mci, Panie Palatynie a bardzo kochany bracie, potwierdzone odemnie ustawy teraźnieyszego seymu. Wam zaś Panowie Magnaci i stany, ktorzy do wspoł braci waszych powracacie, zalecam; abyście im pozdrowienie Krola waszego i przyiaciela ponieśli. Powiedzcie im, że zawsze wiernym iestem czcicielem sprawiedliwości. Życzę abyście do domow waszych zdrowi powrocili i zapewniam was o stałey moiey Krolewskiey łasce i życzliwości. „

Po tey mowie trzykrotnie *vivat* zawołano. Kardynał Prymas odpowiedział stosownie do rzeczy Krolowi JMci. — W końcu tey odpowiedzi było wyrażono. „ Stany żywo pragną aby starania Krolewskie o dobro narodu, za pomocą Naywyższego, chwalebnym pokoiem uwieńczone zostały &c. — Poczym Krol JMć powrocił do swego gabinetu, a Kardynał Prymas z stanami udał się do Cesarzowey-Krolowey i wynurzył nieograniczone ich do niey przywiązanie. Cesarzowa, w języku Łacińskim odpowiedziała: „ Z naywiększą radością przyimuiemy oświadczoną nam uprzeymość Panow Magnatow i stanow i z macierzyńską otwartością życzemy im, aby szczęśliwie do swych powrocili domow, a o naszey Krolewskiey łasce i życzliwości byli przekonani.

Stany powrociły potym do Izby seymowey, gdzie w obecności Cesarzowey Jey Mości znayduiącey się na galeryi, czytano artykuły przez Jego Krolewską Mość potwierdzone. Po przeczytaniu ich, Arcy-Xiąże Palatyn krotko do stanow przemowił i znowu głośne wiwaty słyszeć się dały. Kardynał Prymas odpowiedział mu, poczym Prezyduiący Hrabia *Nagy Felsö Bück* miał mowę pożegnania. — D. 12. Cesarstwo Jchmość, a dnia 13. Arcy Xże Palatyn wyiechali z *Prezburga* do *Wiednia*.

Z Peterzburga 1 Grudnia.

Litość Cesarza w uwolnieniu wszystkich Polakow rozciąga się do oddania dobr sekwestrowanych. *Kościuszko* za naypierwszym sił wzmocnieniem wyieżdza do kraiow cieplejszych a z tamtąd do Ameryki. Ign: *Potocki* iedzie wkrotce do

Włoch i tam iuż mieszkać będzie. — Cesarz żadnego dnia w panowaniu swoim nie przepędza, w ktorymby bądź osoby, bądź kraie panowaniu swoiemu podległe, nie uszczęśliwił. Liczny rekrut wstrzymany został, a chłopstwo od zsypki iest uwolnione. — Cesarz i Cesarzowa dla naymnieyszego wieśniaka są przystępni. Każdemu rezolucyą i sprawiedliwość niezwłoczną wydaie. Sam męszczyznom udawania się z supplikami do siebie, do żony zaś osobom płci niewieściey udawać się rozkazał. Na edukacyą w wielorakich gatunkach po konwiktach nakłady czyni i szpitale zakłada. Cesarzowa iedno z naylepszych posiada serce iako i syn następca tronu i cała ich familia w tym sposobie są edukowani.

Zaraz po swoim na tron wstąpieniu pisał własną ręką do Krola JMci Pruskiego z oświadczeniem naywiększey przyiaźni. Poseł Pruski przy audyencyi ktorą między osobami dyplomatycznemi miał naypierwey, przyięty był z naywiększą grzecznością. — Do granic Perskich Cesarz wysłał kuryera z rokazeni iak słychać, zaprzestania czynności woiennych i ukończenia krwi rozlewu przez umiarkowany pokoy. — Mowią, że dzień 19 Listopada był przeznaczony od nieboszczki Cesarzowey do podpisania traktatu alliansu nowego z iednym z mocarstw woiuiących, teraz, wielu mniema, że to do skutku nie przyidzie.

Z Londynu 6 Grudnia.

Wczoray podpisywanie się w Banku na żądaną od Ministra summę 18 milionow funtow (700 milionow zł. pol.) ukończone zostało. PP. *Pitt* i *Dundas* każdy po 1000 funtow wyliczyć obowiązali się. Nacisk przy końcu tak był wielki, że wielu summ swoich umieścić nie mogło. Wszyscy rozumieią, że subskrypcya tak prędka i znaczna, wielki wpływ do negocyacyi w *Paryżu* mieć będzie. — Dziś P. *Ellis* Sekretarz Lorda *Malmesbury* z szczegulnemi instrukcyami do *Paryża* powraca. W portach Portugalskich uzbraiaią wiele okrętow woiennych, ktore do naszey eskadry przy brzegach kraiu tego krążącey przyłączyć się maią. Mowią, że rząd Portugalski myśli wystawić 6,000 woyska na granicy, a Xiąże Brazylii naywyższą nad nią ma obiąć kommendę. — Flotta z Indyow wschodnich o 12 okrętach pod konwoiem liniowego okrętu *Ameryka* szczęśliwie do portu *Cork* przybyła. — Dworska ostatnia gazeta potwierdza wiadomość, że wiele woysk i officerow Angielskich dawniey w Korsyce będących teraz do Portugalii uda się. Dla sądzenia połapanych insurgentow w Irlandyi oddzielną kommissyą wyznaczono. Poseł nasz przy dworze Madryckim *Bute*, w *Lizbonie* teraz znayduie się i ztamtąd kuryera do *Londynu* przesłał — Z Chin pod dniem 20 Marca donoszą, że tamteyszy stary Cesarz *Kien-Long* zdał rządy kraiu 15mu swemu synowi, ktory nazwisko *Ha-Hing* przybrał. Izba niższa parlamentu wyznaczyła d. 2 t. m. znaczne summy na artylleryą i inne potrzeby woienne. — Wydatki na woysko wynosić maią w roku przyszłym 6. milionow funtow (240,000,000 zł. pol.) Wczoray, P. *Grey* pytał się w Izbie niższey, czyli Krolowi Sardynii 200,000 funtow ieszcze iako subsidium wypłacone były, na co P. *Rose* odpowiedział, że to było dopełnionym, lecz nie całkowicie.

Dwor Portugalski miał odpowiedzieć na żądanie dworu Madryckiego, aby porty swe zamknął Anglikom, że tego nie uczyni, i że wiernie chce dochowywać umow z W. Brytanią zawartych. —

Z Londynu 6 Grudnia.

Podpisanie się dobrowolne na wy-

płacenie 18 millionow funtow potrzebne na wydatki kraiowe w 3 dniach ukończone zostało. Gdyby był minister ieszcze kilku milionow żądał, mogłby ie był łatwo otrzymać. Rada mieyska *Londynu* zgromadziła się dnia tego gdy subskrypcya inż się ukończyła. Bywszy Lord Major czyli Prezydent P. *Curtis* doniosł, iż Rządzca Banku ma złożonych u siebie 10,000 funtow, ktore chce miastu pożyczyć, co natychmiast przyięto, pomimo tego, że wiele mowiono o początku woyny i o sposobach iakiemi te pieniądze w mieście zebranemi bydź mogą. — Xiąże *Bedford* naybogatszy w całym państwie, ale zawsze woyne z Francyą ganiący, nic wcale nie dał, Xiążęta zaś *Queensburg* i *Britgewater*, każdy po 100,000 funtow złożył. Dziwią się mocno nad przemysłem ministra, ktory sobie i teraz tak dobrze zaradzić umiał. Pożytek z takowego gatunku pożyczki przez *Pitta* odniesiony iest, że uniknie narzekań oppozycyi w Parlamencie i przekona Francuzow, iż ieszcze woyne prowadzić może.

Kompania Indyow wschodnich, ktorey iest interessem dopomagać szczerze kraiowi i rządowi, aby monopolium iey w wyznaczonym czasie nieukończyło się i handel do Indiow wschodnich dla wszystkich nie był wolny, więcey nawet uczyniła niż bank Angielski, gdyż nietylko pożyczyła ministrowi dwa miliony funtow, ale nawet na zapłacenie prowizyi dopiero w 4 lata po zawartym pokoiu umowiła się. Wiele towarzystw handlowych podpisało się na 200,000 funtow, a wielu bankierow na 50,000.

Generał Major *Simcoe* na mieysce Adama *Wiliamson* popłynie do wyspy *S. Domingo*, iako Gubernator i naywyższy rządzca, części zostaiącey ieszcze pod panowaniem Angielskim. Gazeta dworska donosi o zabronionym wywozie prochu, saletry i broni, aż do 7 Czerwca. — Ostatni kuryer z *Paryża* przywiozł pomyślną nowine, iż Dyrektoryat przystał na proponowaną mu zasade do negocyacyi, to iest traktowania wraz z alliantami, i pewney zamiany wzaiemnych zdobyczy. Fregata *Reunion* o 36 działach z *Scheernes* do *Cuxhaven* popłynęła dla przewiezienia Xiążęcia następcy *Wirtemberskiego* do Anglii. — Syn Krolewski Xiąże *August*, ktory się tak długo we Włoszech bawił ma teraz do Wiednia iechać i tam się bawić przez zime.

Czynności Parlamentowe.

W piątek zeszły Izba niższa wyznaczyła wydział dla roztrząśnienia aktu Parlamentowego, tyczącego się własności Hollendrow. — Sekretarz woienny P. *Windham* żądał wyznaczenia 70,000 funtow (2,800,000 złł: Pol:) na ekwipaże i zaprzęgi Kawaleryi. Pułkownik *Tarlton* zrobił przy tey okoliczności uwage nad wielkim wydatkiem na woysko, ktory w tym roku przeszło 6 millionow funtow wyniesie. Zdaie się (mowił) że nowe wcale systema do Anglii będzie wprowadzone, gdyż siła zbroyna zamiast zasłonienia brzegow W. Brytanii od wylądowania Francuzow, do *S. Domingo* i Portugalii ma być posłaną. — Powiedział zaś to, ażeby dał ministrom do zrozumienia, iak niedostatecznie Hollandyi bronili, ktorey obrona naypierwszym była powodem do woyny z Francyą. — P. *Serjeant* żądał 1,009,024 funtow na wydatki służby lądowey Artylleryi, P. *Fox* pytał się potym czyli ta summa ma bydź razem i na broń dla nowey milicyi, ktorey ustanowienie w całym kraiu wielu trudnościom podpada. P. *Pitt* odpowiedział że przeszkody te aktem obiaśniaiącym uprzątnąć zamyśla. Pułkownik *Tarlton* skarżył się na

niepotrzebne wydatki na fortyfikacye w *Dover* wynoszące 30,000 funtow, gdyż w tym mieyscu nie wypada obawiać się lądowania nieprzyiaciela, ktoryby tam kilka tylko znalazł statkow rybackich, a ztamtąd drogę do środka kraiu miałby naytrudnieyszą. — Zezwolił potym Parlament na rożne summy dla zaspokoienia potrzeb woiennych roku następuiącego.

Z Paryża 3. Grudnia.

Minister Krola Oboyga Sycylii miał mowę następuiącą na audyencyi publiczney u Dyrektoryatu wykonawczego d. 30 List:.

Krol Pan moy rozkazał mi Obywatele Dyrektorowie! zapewnić was o uczuciach szczerey iego przyiaźni i wysokiego poważenia dla Rzplitey Francuzkiey. Traktat świeżo zawarty poda ie solennie w pamięć potomności. Dopełniaiąc tak chwalebnego zlecenia, a dopełniaiąc go względem was Obywatele Dyrektorowie, ktorych umiarkowanie i mądrość osobiście mi są znane, myśl moia z ukontentowaniem przenosi się do przyszłości, i upatruie nayszczęśliwsze widoki do pokoiu powszechnego Europy. Oby ten pokoy mogł iak naygruntowniey pogodzić wielkie interessa narodow, i uwieńczyć skutkiem pomyślnym życzenia ludzkości.

„ Odpowiedź Obywatela *Barras* Prezydenta Dyrektoryatu. „

MPanie Ministrze pełnomocny Krola Oboyga Sycylii!

Dyrektoryat wykonawczy słuchał uprzeymie oświadczenia uczuciow życzliwych, uczynionego przez WPana imieniem Krola Oboyga Sycylii. Zapewniey go WPan z naszey strony o wzaiemnie rzetelnym przywiązaniu. Przyrzeczenie to nasze iest nie odmienne, bo zagruntowane na dobrey wierze naypierwszey cnocie Republikanow. Dotychczas zwycięztwa iedynie ludu Francuzkiego nwagę zadziwioney Europy ściągały, nie znano Rzplitey iak tylko z iey wawrzynow i tryumfow. W pokoiu dziwić się wszyscy będą nad iey stałością w przyiaźni i wiernością w dopełnieniu traktatow. Dyrektoryat wykonawczy przyspiesza przez swe życzenia dzień ten pokoiu, dzień tak miły w ktorym wszystkie nieprzyiazne nam rządy idąc za przykładem Krola Oboyga Sycylii, porzucą straszne swe systema i pozwolą nakoniec na zagaszenie pochodni zapaloney niezgody. Zyczenia te tym prędzey będą dopełnione, ieżeli wszyscy Ministrowie maiący zlecenie zawierania pokoiu w poselstwie swym łączyć będą, też same uczucia i gorliwość, ktorą WPan okazałeś w odnowieniu dobrey przyiaźni między dwoma narodami.

„ Mowa Ministra Sardyńskiego Hrabiego *Balbo* do Dyrektoryatu na teyże audyencyi. „

Obywatele Dyrektorowie! Krol Pan moy, nigdy nie był nieprzyiacielem ani waszego narodu, ani waszego rządu. Nie szczęsne okoliczności broń mu w rękę podały. W ciągu tey niszczącey woyny, życzenia iego zawsze były za pokoiem. Jak tylko moment iego nadszedł, zaraz się całkowicie zdał na was ufaiąc dla zabezpieczenia swego waszey i swoiey poczciwości. Od czasu tego oddawaliście sprawiedliwość postępkom iego, a on wzaiemnie ią wam Obywatele Dyrektorowie oddaie. Jnteres iego nieodłączny od interessu ludu iego, nakazuie mu być przywiązanym do was. Jnteres Francyi powoduie wami bez wątpienia, gdy się do koła przyiaciołmi otoczyć chcecie. Przyiaźń więc nasza na niewzruszonych gruntuie się zasadach. Zlecono mi iest utrzymywać ią, aby zaś cień żaden nie pozostał, zganić przytym postępki ostatniego Ambassadora we Francyi. Mam honor okazać wam listy kredencyonalne, widzicie w nich zaufanie ktorym

mnie moy Krol zaszczycił, a zasługuiąc na waszą, starać się będę wybor iego usprawiedliwić.

„Odpowiedź Prezydenta Dyrektoryatu.„

MościPanie Ambassadorze Krola Sardyńskiego! Umiarkowanie Xiążęcia *Piemontu* przygotowało dla Krola Sardynii szacunek ludu Francuzkiego; z podwoynym przeto ukontentowaniem odbiera Dyrektoryat wykonawczy oświadczenie przywiązania iego do Rzplitey. Zapewniey go WPan; iż znaydzie w rządzie Francuzkim sprawiedliwą wzaiemność w przyiaźni, o ktorey nas WPan uwiadomiasz. Ogdyby przywiązanie do pokoiu w ktorym Krol Sardyński słodycz dziś znayduie, mogło za iego przykładem przeniknąć serca wszystkich nieprzyiacioł Rzplitey. Oby głos ludzkości, i potrzeby narodow przestrzegły ich, że dosyć a nawet nieszczęściem nadto iuż krwi ziemię zbroczyło. Jeżeli nie szczędzone usiłowania ludu Francuzkiego, dla utrzymania się przy zdobytey wolności potęgę Rzplitey przez zwycięztwa okazały, pozostaie iey iednak ieszcze tryumf milszy i godnieyszy iey wielkości i wspaniałomyślności, a to ten w ktorym wszystkie narody w liczbie swych przyiacioł umieści, tak iako z radością widzi w niey iuż imie Sardynii. Wybiegi dyplomatyczne obce są dla Rzeplitey, otwartość iey pisze traktaty, wierność ie dotrzymuie, a męstwo broni. Co do WPana MPanie Ministrze Dyrektoryat wykonawczy widzi z ukontentowaniem, iż Krol Sardyński powierzył mu staranie utrzymywania dobrey przyiaźni między dwoma narodami. Bądź WPan przekonanym, że Dyrektoryat ułatwiać mu będzie wszystkie sposoby do dopełnienia tego.

Stosownie do iednego z naszych dziennikow Generał *Clarke* ma zlecenie, uważania stanu teraźnieyszego Włoch, czynności Kommissarzow *Salicetti* i *Garrau*, i roztrząśnienia planu tyczącego się ustanowienia Rzplitey na iedney i drugiey stronie rzeki *Po.* Generał ten uczyni zapewne w *Wiedniu* propozycye do pokoiu dosyć zyskownego dla Austryi, w celu nakłonienia mocarstwa tego do osobnego traktatu. — Oto iest lista Ministrow zagranicznych tu znayduiących się w porządku przybycia ich do *Paryża.* — Duński P. *Köneman* sprawuiący interessa. P. *Grove* konsul generalny. — Toskański Xiąże *Neri Corsini* Minister pełnomocny. — Wenecki Szlachcic *Quirini* — Stanow pułnocney Ameryki P. *Mamoe* Minister pełnomocny (ten iest teraz odwołany, a na mieyscu iego mianowany iest P. *Pinkney*) P. *Slipwath* Konsul. P. *Monetflorem* Kanclerz konsulatu. — Rzplitey Batawow Obywatel *Meyer* Minister pełnomocny, Obywatele *Lestevenon* i *Pasteur* Kommissarze. — Hiszpański Margrabia *del Campo* Ambassador nadzwyczayny i Minister pełnomocny, P. *Daguirre* sprawuiący interessa. P. *Okaritz* Konsul. — Pruski Baron *Sandoz Rollin* Minister pełnomocny P. *Le Roux* sekretarz poselstwa. P. *Cotto* Agent — Genewski Obywatel *Desgouttes* deputowany Rzplitey (*Reibatz* odebrał rozkaz wyiechania) — Parmeńscy PP. *Politi* i *Bola* Ministrowie pełnomocni. — Neapolitański Xiąże *Belmonte Pignatelli* Minister pełnomocny. — Wirtemberski Baronowie *Mandelslohe* i *Abel* Ministrowie pełnomocni. — Badeński Baron *Reizenstein.* — Berneński Pułkownik *Weiss* Minister pełnomocny. P. *Gauvere* sprawuiący interessa Xiążęcia Nassau Oranii P. *Schenck* sprawuiący interessa. — Maltański P. *Cibon* sprawuiący interessa. Genueński kawaler *Boccardi* Minister pełnomocny. — Hessen Kasselski P. *Stube* Minister pełnomocny.

P. *Kops* sekretarz poselstwa. — Angielski Lord *Malmesbury* Minister pełnomocny. PP. *Ellis* i *Ross* sekretarze. — Sardyński Hrabia *Balbo* Ambassador.

Z Paryża 5. Grudnia.

Minister Rzplitey Francuzkiey w *Florencyi* Obywatel *Miot* na Kommissarza rządu do *Korsyki* od Dyrektoryatu wykonawczego mianowany został. Dziś odiechali ztąd Baron *Mandelsloch* Minister Wirtemberski i Konsyliarz *Bauer* Minister Xięcia Biskupa Konstancyi. — Między zabranemi w niewolą od woysk naszych przy *Kehl* Austryakami, niektorzy Emigranci znayduią się, i ci losu zwyczaynego doświadczą. Obydwom Rezydentom Rzpltey Genewenskiey *Desgouttes* i *la Planche* Dyrektoryat wykonawczy wyiechać kazał z *Paryża*. Wielu utrzymuie, że mały ten kray przyłączony będzie do Francyi. Pogłoska, że Ministrowie *Merlin* i *Truguet* urzędy swoie złożą, i Ambassadorami mianowani będą, potwierdzenia potrzebuie. W odpowiedzi od Prezydenta Dyrektoryatu Obywatela *Barras* daney adiutantowi, ktory zdobyte na Cesarskich sztandary przez armią *Renu* i *Mozelli* przywiozł, te słowa szczegulniey uważ no., Powiedź mężnemu woysku nad *Renem*, że gotuiemy dla niego nadgrodę naymilszą woiownikom, a ta będzie spokoyność świata. Jeszcze prac nieco, a niechybnie ią pozyskamy. Powrociwszy do siedlisk waszych będziecie z radością patrzeć na odnawiaiące się szczęście Francyi &. W tych dniach Liceum nauk posiedzenie publiczne odprawiało, na ktorym *Laharpe*; inni rożne dyssertacye czytali. Z *Nizza* donoszą, że woyska Francuzkie kray Genueński i miasta *Oneglia* i *Loano* opuściły. — Jak tylko Dyrektoryat ostatni doniesienie o zwycięztwach Generała *Bunaparte* odebrał zaraz posał kuryera do Generała *Clarke* wysłanego do *Wiednia*. Dobre porozumienie między naszą Rzplitą i dworem Szwedzkim zapewniaią, że teraz odnowione zostanie. Tuteysze pisma na nowo donoszą, że Generał *Pichegru* na Ambassadora do Sztokolmu iest przeznaczony dla powinszowania młodemu Krolowi wstąpienia na tron. — Dodaią oraz, że Baron *Stael de Holstein* mieszkaiący teraz w *Copet* w Szwaycaryi odebrał zlecenie powrocenia znowu iako Ambassador Szwedzki do *Paryża*.

Generał *Gentili* pisał d. 3. Listopada z głowney kwatery w *Bastii* z doniesieniem o swey do Korsyki wyprawie. — Zapewnia, że rozkaz opuszczenia tey wyspy przysłany był P. *Elliot* z *Londynu*, i że patryoci *Korsykańscy* natychmiast po iego oddaleniu się wysłali deputowanych do *Liworny*. Z listu powyższego okazuie się także, żeśmy przeszło 1,000 Anglikow w niewolą zabrali. — Anglicy opuszczaiąc miasta *Bonifacio*, *Aiaccio* i *Calvi* w tym samym ie prawie stanie zostawili co *S. Fiorenzo*. Zabrali z sobą część armat, resztę ich zagwoździli, ammunicye albo z sobą wzięli, albo w morze rzucili. Trzeba, aby rząd myślił o opatrzeniu ich znowu we wszystkie woienne potrzeby, gdyż, nie mogłyby się bronić, gdyby nieprzyiaciel znowu ie chciał attakować.

Deputowany *Chenier* napisał wyborną przeciw potwarcom satyrę, w ktorey niektorych żurnalistow opisał. — Rząd ma teraz baczne oko na znayduiących się tu cudzoziemcow. Ktokolwiek nie ma należytych paszportow bywa aresztowany. Listy niektore z *Rennes* donoszą, że się tam Generała *Hoche* spodziewano. O wyprawie z *Brest* nic ieszcze pewnego donieść nie można.

Z Hagi 10. Grudnia.

Znany z rewolucyi Brabantskiey *Van*

der Noot, miał bydź na wolność wypuszczony, gdy po przeyrzeniu papierow iego okazało się, że w nich nic złego nie znaydowało się.—Wiadomości z *Dunkierki* zapewniaią, że przygotowania w tym porcie robione, innego zamiaru nie miały iak tylko nabawienia Anglikow boiaźni wylądowania na ich brzegi. Część Artyleryi i potrzeb woiennych, ma iuż bydź na ląd sprowadzona a woyska na mieysca przeznaczeia swego powracaią.— Wkrotce ztąd Obywatel *Bangemann Huygens* na urząd Posła Rzptey Batawow do *Kopenhagi* poiedzie.

Od granic Włoch 8 Grudnia.

Do *Neapolu* przypłynęły dwie fregaty Angielskie z *S.Fiorenzo* ktore znacznie przez burze ucierpiały. Przybyła tam także inna fregata, na ktorey się P. *Elliot* bywszy Vice-Krol Korsyki znayduie. Doniesienie więc zawarte w niektorych papierach Angielskich o przybyciu iego do W. Brytanii nie zgadzało się z prawdą.— Generał *Buonaparte* d. 6. t. m. ieszcze w *Medyolanie* znaydował się a Generał *Clarke* ieszcze z tamtąd do *Wiednia* nie wyiechał. Przez *Medyolan* często bardzo posiłki do armii Francuzow przechodzą,— Rząd generalny Lombardyi wydał rozkaz nieprzyimowania po klasztorach żadnego nowicyusza pod karą więzienia. Przełożeni zakonow maią natychmiast podać listę będących iuż w nich nowicyuszow, i tych, ktorzy ieszcze przysięgi nie wykonali. Z *Genui* donoszą, że Minister Hiszpański odebrał wiadomość, iż połączone eskadry Hiszpanow i Francuzow do *Liworno* z woyskiem do wylądowania przybyły. — Senat Genueński dla zapłacenia Francyi obiecanych 4 milionow, ustanowił pożyczkę od właścicielow domow, oprocz taxy 400,000 liwrow nałożoney na Kościoły i Klasztory i podatku 15 od sta, ktory cudzoziemcy maiący własności gruntowe w tym mieście płacić maią.

Z Inspruku 2 Grudnia.

Względem południowych granic naszych zostaiemy ieszcze w obawie, gdyż korpus Generała *Quosdanowicha*, takie czyni poruszenia, ktore dowodzą, że się cofaie, a nie że znowu naprzod posunie się. — W nayżywszey zaś boiaźni o *Mantue* zostaiemy, garnizon tey fortecy, przyciśniony głodem będzie musiał poddać się,

Z Roveredo 6 Grudnia.

Armia Austryacka pod kommendą Generała *Davidovich* zawsze iest w teyże pozycyi co dawniey w okolicy *Ala*. Powysypowano mocne okopy w *Seravalo* między *Roveredo* i *Ala* i iuż żadney obawy dalszych progressow Republikanow nie mamy. Wszyscy mieszkańcy są uzbroieni. Gdy pora roku coraz iest przykrzeysza, posłano kilka batalionow na zimowe leże w okolice *Trydentu*, ktore tak tam są rozłożone, iż za naypierwszym rozkazem na mieyscach swego przeznaczenia stanąć mogą. Generał *Alvinzy* zabawiwszy się kilka dni w *Ala*, powrocił do nas, lecz wczoray znowu do *Trydentu* wyiechał. Korpus iego stoi koło *Bassano*. W *Padwie* i *Wincencyi* Cesarscy także znayduią się. — Francuzi rozciągaią się aż do *Villanova*, *Lago* i *Caldero*, formuiąc kordon wzdłuż rzeki *Adygi*, aż do *Ronco*, a z tamtąd do *Lenigo*. — Blisko 700 ludzi z woluntaryuszow Wiedeńskich do *Botzen* przybyło.

Z Geldryi 6 Grudnia.

Na mocy uchwały Dyrektoryatu wykonawczego, kray między *Mozą* i *Renem* leżący, zapłacić ma kontrybucyi na rok 4 Rzplitey 3 milliony liwrow.

№ 48

DODATEK DO

GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 27. GRUDNIA R. 1796. WE WTOREK

Autor Dzieła Heraldyki, z szczerą chęcią poświęcaiący pracę swoią, gdy mimo usilnego ſtarania, i wielokrotnego przez publiczne Gazety zgłoszenia się, z przyczyny nienadsyłania genealogii, nie może rozpoczęty porządek układu, ciągle każdey litery o wszyſtkich familiach opisanie, daley uſkutecznić. Przeto z sprawiedliwego powodu, ażeby uszedł złey opinii, w zawiedzeniu osob tych, ktorzy iuż przesłali swoie genealogie, odmienił w zwyż rzeczony sposob na inny, to ieſt: iż w czwartym tomie od litery D. aż do litery Z. podług Alfabetu liter, wydrukowane są genealogie tych domow, ktore iuż podały się, i teńże Tom czwarty, w krotce z druku ſkończony wydany będzie. Tenże Autor ponawia nayusilniey prozbę swoią do godnych Obywateli, ażeby żądaiącemu iak nayprędzey ukończyć toż Dzieło w 12. Tomach wyiść maiące, raczyli przez Pocztę *franco* pod adressem *Autora Heraldyki* z autentycznych dokumentow przesyłać geanologie, ktore nieodwłocznie w każdym naſtępnie drukuiącym się Tomie umieście przyrzeka. O sposobie układu tegoż dzieła, iako też i mieyscach ſkładu pronumeraty na niego (ktora do ukończenia piątego Tomu ieszcze po czer: zł: 4. na całe dzieło w 12. Tomach płacić sie będzie) w osobnym prospekcie drukowanym *gratis* rozdawanym ieſt wyrażone. *Autor Heraldyki* mieszka w tymże mieyscu iak dawniey, na Franciszkańſkiey ulicy pod Nrem 1798. w kamienicy Macieia Białkiewicza Kowala na pierwszym piętrze proſto w ulicę Bonifratrow.

Z Bruxelli 5. Grudnia.

Z *Dunkierki* piszą, że szkody przez oſtatnią burzę zrządzone, iuż prawie zupełnie są naprawione. — Liſty z *Oſtendy* zawieraią w sobie, że się tam znowu a mianowicie przy uyściu *Skaldy* okręty Angielſkie ukazuią, że kilka ſtatkow Hollenderſkich i Francuzkich zabrały a inne neutralne okręty przetrząsneły.

Z Strazburga 6. Grudnia.

Już od dni 16. Cesarscy do *Kehl* ſtrzelaią. Wczoray wzieli nam wyspę między *Merlen* i *Kehl* przy prawym brzegu, były tam dwie kompanie i dwie armaty, ktore wpadały w ręce Auſtryakow. Republikanie z swoiey ſtrony umocnili inną wyspę przy moście, gdzie maią 5. możdzierzy i dwa działa, z ktorych ſtraszny daią ogień na Cesarſkich. Wysypali także nieprzyiaciele nową bateryą między *Sundheim* i *Kehl*.

Dnia 7. Grudnia.

Z *Kehl* nieuſtannie ſtrzelaią. Mamy wiadomość, że nieprzyiaciel chce nam ieszcze inne wyspy zabrać, z ktorych mu mocno szkodziemy, lecz wszyſtkie przy-

gotowania są porobione dla przyięcia go przyzwoicie. —

Z Mühlheim 8. Grudnia.

Rzeczą iest nie zawodną, że armia pułnocna z okolic naszych oddali się. Dziś wywożą bagaże i działa, a iutro woyska marsz swoy rozpoczną. Dziś na wszystkich stronach rekognoskowano.

Dnia 9. Grudnia.

Odwilż wczorayszа przedłużyła bytność Francuzow, lecz dzisieysze znaczne zimno sprawi podobno, że nas w tym ieszcze tygodniu porzucą. Niedostatek wszystkich potrzeb, kra na *Renie* i zblizenie się Cesarskich, ktorzy wczoray Francuzow z *Zinndorf* wyparli, przyspieszą ich cofnienie się. Artylerya i wiele bagażow iuż odeszło, reszta na powrot tylko fur oczekuie. Dziś ztąd regiment huzarow wymarszerował. Most pływaiący do *Kolonii* iest ztąd przeniesiony.

Dnia 12 Grudnia.

Wczoray reszta artylleryi i ciężkich bagażow ztąd odeszła. Dziś druga dywizya wyciągnie, przed pierwszą zaś ieszcze odszedł trzeci regiment huzarow, wszystkie te woyska do *Utrechtu* udaią się. Jeden batalion z osmey pułbrygady poydzie do *Amszterdamu*, reszta armii iutro lub poiutrze marsz swoy rozpocznie. Zołnierz cieszy się mocno z powrotu do Hollandyi. Generałowie Republikanow dali niedawno dowod karności w iakiey woysko utrzymuią, gdy żołnierz ieden i markietan za kradzież rozstrzelani zostali.

Z Neuwied 12 Grudnia,

Odprawiana tu była konferencya d. 9. na ktorey się Generałowie *Beurnonville*, *Kleber*, *Lefevre* i wielu Adiutantow znaydowało: potym nastąpił obiad, a po nim znowu sessya. Wszyscy zdawali się bydź wesołemi. Nazaiutrz słyszano że zawieszenie broni umowione zostało, pod kondycyą, że strona chcąca rozpocząć woienne czynności trzema dniami wprzody drugą uwiadomić powinna. Teraz woyska z obozu na zimowe leże rozchodzą się. Głowna kwatera Generała *Kray* będzie w *Dietz*. W fortyfikacyach nad mostowych, (ktorych zabranie przez Cesarskich w wielu Niemieckich gazetach doniesione nie potwierdziło się) zostanie 25 Republikanow, i tyleż Austryakow w mieście *Neuwied*. Obydway officerowie ktorzy dla pewności umowioney dawniey neutralności tu zostawali, dziś odieżdzaią.

Od Renu 12 Grudnia.

Mimo ostrey pory roku czynności woienne nad wyższym *Renem* wcale nie ustaią. Stosownie do doniesienia z obozu Cesarskich przy *Kehl*, Austryacy d. 6. wyspę na *Renie Kehlkopf* zwaną opanowali. Attak był przypuszczony od batalionow *Sztarraia*, *Nadastego* i Arcy-Xięcia *Antoniego* pod kommendą Pułkownika *Mallewitz*. Cesarscy z 75 armat do *Kehl* strzelaią. Listy z *Strazburga* donoszą, iż Generał *Cicé*, ktory przy wycieczce z *Kehl* d. 22. Listopada lewym skrzydłem Republikanow kommenderował, na mieyscu umarł z ran odniesionych Generała *Abatucci* w fortyfikacyach przedmostowych przy *Huningen* kommenderować będzie. D. 8. znowu przy *Huninngen* straszna była kanonada trwaiąca od godziny 11. z rana do 5. w wieczor. Z *Manheimu* donoszą, że d. 10 Generał *Hotze* miał odprawić konferencyą z iednym Generałem Francuzkim w *Maudach*. W okolicy *Moguncyi* dnia 7. patrole Francuzkie z Cesarskiemi potykały się.

Wypis z listu z Neuwied 12 Grudnia.

Od d. 28 Listopada, w ktorym dniu donieśliśmy o odmianie dywizyi Francuz-

kich ſtoiących w fortyfikacyi przed-moſtowey, nic się dotychczas znacznego w tey ſtronie nie ſtało, wyiąwszy że oſtrość pory roku z niewoliła Generałow ſtron obydwoch, do dania woyſkom spoczynku po tylu pracach w tey kampanii podiętych. Dla roſtawienia żołnierzy na tym czasowych zimowych leżach, poſterunki z ſtron obydwoch pozmnieyszano, znacznieysze zaś oddziały po wioſkach dalszych są rozesłane. Powoduiąc się ludzkością Francuzi zmnieyszyli garnizon w fortyfikacyi przed-moſtowey do 40 lub 50 piechoty, i 10 iazdy, Auſtryacy także nie maią w *Neuwied* tylko iednego officera i 30 ludzi, przez co nieszczęśliwi mieszkańcy miaſta tego, tylokrotnie na wszyſtkie nieszczęścia woyny wyſtawionego, spodziewaią się na czas nieiaki żyć w spokoyności, ktora przykre ich położenie, między dwoma armiami osłodzi. — Kray Elektora Kolońſkiego na lewym brzegu Renu będący, ma doſtawić Francuzom w 24 godzinach 60 tysięcy Cetnarow owsa, siana i słomy.

Z Stutgardu 10 Grudnia.

Dnia dzisieyszego słyszeliśmy tu od ſtrony *Kehl* ciągłą i bardzo mocną od południa do wieczora trwaiącą kanonadę.

Z nadbrzegow Menu 13 Grudnia.

Kwatera głowna Generała *Werneka* od d. 7. ieſt w *Hackenbourg*, lecz wszyscy mniemaią, że tam nie długo zoſtanie i do *Wetzlar* przeniesiona będzie. Naywiększa część woyſk Cesarſkich, a naywięcey iazdy od rzeki *Sieg* do *Lahny* cofnęła się. W powszechnosci widzieć można, że woyſka poydą wkrotce na zimowe leże.

Z Kolonii 13 Grudnia.

Już od dni 6 tak wielka kra ieſt na *Renie* iż się zaledwie z naywiększą trudnością przewozić można. Wczoray tu wiadomość o zawartym zawieszeniu broni nadeszła. Stosownie do tego woyſko Francuzkie okolice *Wupper* porzuci, i na tę się ſtronę przeniesie, fortyfikacye moſtu Neuwiedskiego w ręku Republikanow zoſtaną. Opuszczenie bateryi nadmoſtowych przy *Hüningen* nie potwierdziło się.

Z Hanoweru d. 15. Grudnia.

Stosownie do aktu przez ktory Elektor Saſki, i Stany wyższey Saxonii przyſtąpiły do neutralności dla pułnocnych Niemiec przez Krola Jmci Pruſkiego wyrobioney, linia neutralności ma bydź zakreślona, w naſtępuiący sposob. Od żrodła *Fuldy* zaymuie granice Biſkupſtwa *Fuldy*, rozciąga się, i zabiera Hrabſtwo *Henneberg*, z tamtąd granicą całego wyższego Saxonii Cyrkułu, obeymuiąc Luzacyą, ciągnie się aż do granicy Sląſka. Ratyfikacya Dyrektoryatu Francuzkiego tego linii neutralney rozszerzenia wkrotce ieſt spodziewana. Woyſka Saſkie, ktore do ſtrzeżenia iey maią bydź użyte 20000. ludzi wynoszą. Na deklaracyą wtey mierze Elektora Saſkiego, z ſtrony Krola Jci Pruſkiego wzaiemne oświadczenie wydane zoſtało.

Od niższey Elby 15 Grudnia.

Liſty z *Brunświku* d. 13 t. m. pisane uwiadomiaią, iż dnia tegoż przeieżdzał tamtędy z *Wiednia* Cesarſki kuryer do *Londynu*, od ktorego dowiedziano się, że *Mantua* Francuzom poddała się. Feldmarszałek *Wurmser* z całym garnizonem doſtał się w niewolą. Gdy iednak liſty z *Wiednia* d. 7 pisane nic o tym nie donoszą, potwierdzenia więc oczekiwać potrzeba. Przy odiezdzie kuryera Generał Francuzki *Clarke* ieszcze w *Wiedniu* nie ſtanął.

Z Bareuth 17 Grudnia.

Liſt z *Durlach* dnia 12 t. m. pisany zawiera w sobie, że Cesarscy chcąc d. 11 t. m. twierdzę *Kehl* attakować, iuż ią od Francuzow opuszczoną znaleźli. — Wia-

domość ta, nie ma żadney pewności, zwłaszcza gdy gazety Szwabskie donoszą, że do 13, ciągłe pod *Kehl* trwały kanonady. — Doniesienie iakoby pod Cesarskiemi lód na *Renie* załamał się i oni 500 ludzi w tey okazyi utracili, potrzebuie także potwierdzenia.

Z Kopenhagi 13 Grudnia.

Urząd tak w teraznieyszym czasie ważny Posła Duńskiego przy dworze Petersburskim powierzony został Posłowi naszemu w Sztokolmie Hrabiemu *Bernstorff* synowi naszego Ministra stanu. Następca iego do Szwecyi nie iest ieszcze mianowany. Wybor JP. *Dreyer* na Posła do Rptey Francuzow żadney teraz wątpliwości nie podpada. Już on podroż swoią z *Madrytu* do *Paryża* rospoczął. Hrabia zaś *Ahlefeld* zaraz po swoim powrocie z *Sztokolmu* do Hiszpanii uda się.

Gdy z strony tuteyszey Południowo-Pruskiey Regencyi Process Likwidacyiny Sukcessyonalny do majątku p. Urodz: ś. p. Iozefie Damianie Sadowskim Opacie Zakonu Benedyktyńskiego w Orłowie, a przeszłym Profesie Benedyktyńskiego Konwentu w Tyńcu w Krakowskim leżącego pozostałego podniesionym iest; Zapozwanemi zatym ninieyszym edyktalnie są po nim pozostali nieznaiomi Sukcessorowie i wierzyciele, mianowicie zaś Synowcy i Synowice niebosczyka, o ktorych nie wiadomo gdzie się znayduią, to iest: 5. dzieci Urodzonego Władysława Sadowskiego podobnież zmarłego, na imie 1. Wincenty, 2. Jakob. 3. Jan, 4. Stanisław Sadowscy, ktorzy w bywszym Polskim Woysku służyli, iako także 5ta Anna z Sadowskich bywszego Polskiego Porucznika U: Huskowskiego na Ukrainie Małżonka, daley Corka Ur: Kazimierza Sadowskiego w pewnym Klasztorze w Krakowie znaydować się maiąca, Imieniem Urodz: Magdalena Sadowska, lub gdyby taż żyć iuż nie miała, Sukcessorowie oney: iako także nakoniec Benedyktyński Klasztor w Tyńcu, aby się na Terminie na dzień 6go Julii 1797. przed Regencyi Kommissarzem Hering wyznaczonym w tuteyszey Regencyi o godzinie 10. ranney, dla dokładnego podania i okazania pretensyi swoich do maiątku po U: Sadowskim pozostałego, albo osobiście, albo przez dokładnie zainformowanego i sądownie umocowanego Plenipotenta stawili, prawem przepisanego rozpoznania sprawy, w niestawieniu się zaś oczekiwali, iż cały maiątek Urodzonemu Jozefowi Sadowskiemu z Niegownick pod Kuszem w Krakowskim, ktory się iuż dawniey za Synowca niebosczyka tymczasowie legitimował, i resp. tym, ktorzy podobnież lub iako bliżsi z Prawa Sukcessorowie ab intestato wylegitimuią się, wydany będzie, każdy zaś inny sukcessyonalny pretendent z spoźnionemi pretensyami iedynie do przyszłego Possessora maiątku podług przepisu powszechnego Kraiowego Prawa odesłanemi zostaną.

Nakoniec takowym Sukcessorom i Wierzycielom, ktorzyby dla odległości lub innych ważnych przyczyn na wyznaczonym Terminie osobiście stawić się nie mogli, i ktorymby na znaiomości tu brakowało, Justitiae Kommissarze Wolff, Morkowski, Gebhard, i Guderian proponuią się, aby z pomiędzy tych iednego sobie obrali, i onego do atteutewania Praw swych dokładnie zainformować i sądownie umocować mogli. Dan w Poznaniu dnia 26. 7bris 1796. Krolewska Południowo Pruska Regencya.

Podaie się do wiadomości, że stara Szopa solna na Pradze przy wyiezdzie ku Grochowu na dniu 3. Stycznia R. przyszłego 1797. przez publiczną Licytacyą na Ratu zu Praskim o godzinie długiey po południu sprzedana będzie. Dan w Warszawie dnia 19 Grudnia Roku 1796. Magistrat Miasta Warszawy.

DONIESIENIA.

Ktoby sobie życzył umieiącego iezyk Łaciński, Niemiecki, Francuzki Historyą i Jeografią niech się uda na Kantor Gazety.

z Rezolcyi Urzędu Burmistrzowskiego Radzieckiego miasta Kro: Pruskiego Wyszkowa na żądanie Sukcessorow Gudkowskich zapadłey. odprawiać się będzie ostatnia Licytacya Possessyi tychże w Rynku miasta stoiącey wraz z gruntami do niey należącemi d. 31 Mca: i Roku bieżącego o godzinie 10. z Rana w mieyscu agituiących się Sądow.

W Xiegarni Gröllowskiey w Marywillu na sali nad Bramą, i w Starym Mieście w Drukarni Krolewkiey Policyiney pod Nrem 52 u J. C. G. Ragoczy znayduią się Kalendarze rozmaite Berlińskie, będą także za kilka dni dokończone: 1) Kalendarz Scienny z Ordynacyą Poczt. 2) Kalendarz Gospodarski Polski i Niemiecki 3) Kalendarz Polityczny i Historyczny. 4) Kalendarz Kieszonkowy.

In der Gröllischen Buchandlung in Mariewill im saal über den Thorweg, und in der Alt Stadt in der Königl: Policey und Magistrats Drukerey in Nro 52. bey J. C. G. Ragoczy, sind verschiedene Berliner Kalender zu haben, ferner werden in einigen Tagen fertig: 1) Kalendarz Scienny z Ordynacyą Poczt. 2) Kalendarz Gospodarski derselbe auch Deutsch. 3) Kalendarz Polityczny i Historyczny. 4) Kalendarz kieszonkowy.